

Brüsszel, 2023. szeptember 29.
(OR. en)

13306/23

SOC 634
EMPL 453
ECOFIN 915
EDUC 364

FELJEGYZÉS

Küldi:	a szociális védelemmel foglalkozó bizottság
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	A legfontosabb szociális kihívások: A szociális védelemmel foglalkozó bizottság által a szociális védelmi teljesítményfigyelő éves felülvizsgálata alapján megfogalmazott legfőbb üzenetek – Jóváhagyás

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a szociális védelemmel foglalkozó bizottság által a 2023. szeptember 26-án véglegesített jelentése keretében a szociális védelmi teljesítményfigyelő éves felülvizsgálata és a szociális védelmi politikák alakulása alapján megfogalmazott legfőbb üzeneteket, abból a célból, hogy a Tanács (EPSCO) 2023. október 9-én jóváhagyja azokat.

A teljes jelentés a 13306/23 ADD 1 dokumentumban található.

A szociális védelmi teljesítményfigyelő (SPPM) keretében készült, e jelentéshez csatolt országprofilokat a 13306/23 ADD 2–4 dokumentum tartalmazza.

Legfőbb üzenetek

1. **Az EUMSZ 160. cikkében foglalt megbízatásának megfelelően a szociális védelemmel foglalkozó bizottság (SPC) a legfrissebb elérhető adatok és információk alapján elkészítette a Tanács számára éves jelentését az Unióban tapasztalható szociális helyzetről és a tagállami szakpolitikák alakulásáról.** Ezek alapján a szociális védelemmel foglalkozó bizottság a következő megállapításokat emeli ki, illetve a következő közös prioritásokat jelöli meg abból a célból, hogy irányvonalakkal szolgáljon a 2024. évi éves fenntartható növekedési jelentés előkészítéséhez.
2. 2022-ben **Oroszország Ukrajna elleni agresszív háborúja** egy olyan időszakban vette kezdetét, amikor Európában egyértelmű jelek mutatkoztak a Covid19-világjárvány okozta példátlan gazdasági sokkból való kilábalásra. A háború kitörését jelentős visszaesés követte. Az EU-ban a **gazdasági növekedés** 2022 folyamán lelassult, ugyanakkor a recessziótól való félelmek ellenére a 2023 első felében tapasztalt pozitív növekedés arról tanúskodott, hogy az európai gazdaság reziliens a kihívásokkal teli globális környezetben. A teljes foglalkoztatás 2022-ben egyre lassuló ütemben, de tovább bővült, és a **foglalkoztatási** ráta a 20–64 év közöttiek körében 2023 első negyedévében elérte a 75,3%-ot. A munkanélküliségi ráta 2022 folyamán igen stabilan 6,2% maradt (azaz jóval elmaradt a 2020 márciusában, közvetlenül a Covid19-válság kezdete előtt mért 6,5%-os aránytól), 2023 áprilisában pedig 5,9%-os értékkel – magas aktivitási, illetve foglalkoztatási ráta mellett – új negatív rekordot ért el.
3. Az **árak** az Oroszország által 2022 februárjában indított agresszív háború kezdetét követően jelentősen megemelkedtek. Míg az áremelkedések hátterében kezdetben az energiaárak emelkedése húzódott, az árnyomás később kiszélesedett, mivel a magasabb energiaköltségek az élelmiszerek, a szolgáltatások és más áruk árát is befolyásolták. Ez kihatott a fogyasztói árakra és így a háztartások vásárlóerejére is, különösen az alacsonyabb jövedelmű családok esetében, amelyek jövedelmük nagyobb hányadát költik energiára és élelmiszere. Az általános infláció azonban – a 2022-es tetőzést követően – 2023 első negyedévében tovább csökkent, az energiaárak emelkedése pedig erőteljesen lelassult.

4. Az EU-ban a háztartások **összesített reáljövedelmének** éves növekedése 2022 folyamán csökkent, a harmadik és a negyedik negyedévben pedig már negatív értéket mutatott. Ez főként a növekvő infláció hatását, a munkavállalók és az önálló vállalkozók reálbérének csökkenését, valamint a (nettó) szociális ellátásokból származó éves reálhozzájárulás negatív hatását tükrözte. 2023 első negyedévében a háztartások reálértéken számított jövedelme nagyjából stabil maradt (+0,3%), ami azt tükrözte, hogy a reálbérek csökkenését (–0,9%-os hozzájárulás) az adók, juttatások és egyéb transzferek nagyrészt ellensúlyozták (+0,9%-os hozzájárulás).
5. **Ami a 2030-ra kitűzött szegénységsökkentési cél felé tett előrelépést illeti, az EU-ban 2022-ben általános stabilitás volt megfigyelhető az előző évhez képest** (a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya 0,1 százalékponttal csökkent), **valamint az elmúlt 3 évhez viszonyítva.** Ez a stabilitás abból adódik, hogy a szegénység kockázatának kitett személyek¹ és a (gyakorlatilag) aktív kereső nélküli háztartásokban élők száma csökkent, ugyanakkor a súlyos anyagi és szociális nélkülözés komponense terén növekedés következett be. Tagállami szinten megállapítható, hogy 2022-ben az országok mintegy negyedében csökkent jelentősen a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya. A legtöbb tagállamban ez az arány nem változott meg jelentős mértékben. Ezzel szemben néhány olyan tagállamban, amelyben ez az arány az átlagnál alacsonyabb volt, növekedés következett be, míg az átlagosnál magasabb aránnyal rendelkező tagállamok többségében csökkenés, ami a tagállamok teljesítményének bizonyos fokú konvergenciáját jelzi. Az **Eurostatnak a 2022. évi jövedelmekre vonatkozó gyorsbecslései** szintén arra utalnak, hogy a szegénység 2022-ben átlagosan nagyjából változatlan szinten maradt.

¹ A 2021. évi jövedelem vonatkozásában.

6. **E stabilitás azon jövedelemtámogatási intézkedések eredménye is**, amelyeket a magas infláció hatásának mérséklésére vezettek be, és amelyek segítségével a nominális értéken számolt rendelkezésre álló jövedelem fenntartható volt. Mindez megerősíti, hogy az elmúlt három évben uniós és tagállami szinten elfogadott rendkívüli intézkedések pozitív hatásokkal jártak. Az említett intézkedések – a 2008-as pénzügyi válságot követő időszaktól eltérően – hatékonyan enyhítették a világjárvány, az energiaválság és az inflációs válság jövedelmekre gyakorolt negatív hatásait. A megélhetési költségek növekedése azonban hatással van a reáljövedelmekre, ahogyan ezt részben figyelembe vette a szegénység kockázatának kitettek arányára vonatkozó, a 2021. évből származó értékeken alapuló becslés², amely körülbelül a tagállamok fele esetében növekedést jelez, több országban ugyanakkor az életszínvonal lehetséges romlására utal. Míg a háztartások rendelkezésére álló mediánjövedelem az Unióban a becslések szerint – nominális értéken számítva – mintegy 7%-kal nőtt, reálértéken körülbelül 2%-kal csökkent.
7. Ami a kiegészítő célt illeti, **2022-ben a gyermekszegénység szintje is nagyjából stabil maradt**, és a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett gyermekek száma 2021-hez képest csak csekély mértékű (0,3 millió) növekedést mutatott. Ennek oka a szegénység kockázatának kitett gyermekek számának kismértékű csökkenése, a (gyakorlatilag) aktív kereső nélküli háztartásokban élő gyermekek számának valamivel jelentősebb mértékű csökkenése, valamint a súlyos anyagi és szociális nélkülözésben élők számának növekedése. Ugyanakkor a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett gyermekek száma 2022-ben 0,9 millióval magasabb volt, mint a 2019-es referenciaévben.

² A 2021. évből származó értékeken alapuló becslések alapján a szegénység kockázatának kitettek alatt olyan személyeket értünk, akiknek a rendelkezésre álló ekvivalens jövedelme nem éri el a 2021 tekintetében kiszámított, a HICP 2021 és 2022 közötti alakulása alapján kiigazított szegénységi küszöböt. A szegénység kockázatának kitettek arányán alapuló mutató a teljes népességen belül az infláció alapján kiigazított szegénységi küszöb alatt élő személyek százalékos arányát jelzi. A mutató kiszámításához részben figyelembe veszik az árak alakulását és annak a jövedelmekre gyakorolt hatását.

8. **A szociális helyzet tekintetében** – a továbbra is fennálló kihívások ellenére – **bizonyos pozitív fejlemények** mutatkoztak, és a következő területeken azok a tagállamok voltak többségben, amelyek kedvező változásokat tapasztaltak:

- a **(gyakorlatilag) aktív kereső nélküli háztartásokban élők** arányának csökkenése a tagállamok közel felében, a **tartós munkanélküliség** által érintettek arányának csökkenése a tagállamok közel egyharmadában, és az idősebb munkavállalók **foglalkoztatási rátájának** folytatódó növekedése szinte valamennyi tagállamban – mindez a munkaerőpiaci helyzet javulását tükrözi,
- a **fiatalok** helyzete is javult, és az EU egészében csökkent a nem foglalkoztatott, oktatásban és képzésben nem részesülő fiatalok (NEET-fiatalok) aránya,
- a tagállamok több mint egyharmadában az általános népesség, valamint a gyermekek körében is jelentősen csökkent a **szegénység mélysége** (azaz a relatív medián szegénységi rés).

9. Mindazonáltal a legújabb fejleményeket illetően volt néhány olyan **terület, amelyet figyelemmel kell kísérni**. Ezek a következők:

- a **súlyos anyagi és szociális nélkülözésben élők** arányának, valamint az anyagi és szociális nélkülözésben élők arányának növekedése a tagállamok mintegy harmadában az általános népesség és a gyermekek körében, ami azt tükrözi, hogy 2022-ben csökkent a háztartások rendelkezésre álló reáljövedelme, mivel az infláció növekedése miatt számos tételnek csökkent a megfizethetősége. Ez számos országban a **lakásköltség-túlterheltségi** arány jelentős emelkedésében is tükröződött,

- az **idősebb** (azaz a 65 éves vagy annál idősebb) **személyek szegénységi és relatív jövedelmi helyzetének romlása**, amellet, hogy a tagállamok több mint felében emelkedett körökben a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitettek aránya. Nagyjából ugyanennyi tagállamban csökkent a nyugdíjakból származó relatív jövedelmek szintje, ami az összesített helyettesítési arányban tükröződik vissza,
 - a **jövedelmi egyenlőtlenségek**, amelyek tekintetében vegyesek voltak a fejlemények (a tagállamok mintegy felében romlott, míg hasonló számú tagállamban javult a helyzet).
10. A **szociális jogok európai pillére** meghatározza az uniós és a tagállami szintű intézkedések szükséges keretét. A pillér – a foglalkoztatás, a készségek és a szegénység csökkentése területére vonatkozó három **kiemelt uniós céllal** együtt – hozzá fog járulni a tagállamok közötti, felfelé irányuló társadalmi konvergencia eléréséhez. Mivel a célok függenek egymástól és kölcsönösen erősítik egymást, ezért több szakpolitikai területen átívelő, **koherens szakpolitikai intézkedésekre** van szükség.
11. A tagállamoknak továbbra is **célzott intézkedéseket** kell hozniuk **az áremelkedések és az áringadozás hatásainak enyhítése érdekében**. Védni kell a háztartások vásárlóerejét, különösen az alacsonyabb jövedelmű családok esetében, amelyek jövedelmük nagyobb hányadát költik energiára és élelmiszerre (valamint más alapvető szolgáltatásokra), és amelyeket következképpen egyre nagyobb mértékben sújt az anyagi és szociális nélkülözés. Ebben az összefüggésben **a szakpolitikák és a reformok elosztási hatásainak vizsgálata** segíthet a szegénység és az egyenlőtlenségek terén hozott intézkedések kedvezőtlen társadalmi hatásainak megakadályozásában, ezért azt szisztematikusabban kell alkalmazni a reformintézkedések tervezésekor, valamint a költségvetés-tervezés során.
12. A jelenlegi bizonytalan nemzetközi és gazdasági környezetben **a Covid19-világjárványt követő helyreállítás kedvező foglalkoztatási dinamikáját a szociális beruházások által támogatott, a szociális védelemre és a társadalmi befogadásra irányuló intézkedéseknek** kell kísérniük a méltányos növekedés biztosítása, a gazdaságok és társadalmak rezilienciájának további javítása, valamint a kiszolgáltatott helyzetben lévő háztartásokat és egyéneket érintő – többek között a zöld és digitális átállással kapcsolatos – kockázatok csökkentése érdekében.

13. A tagállamoknak folytatniuk kell **a szociális védelemre és a társadalmi befogadásra irányuló rendszereik korszerűsítését**, figyelmet fordítva az ellátások megfelelőségére, igénybevételére és az általuk biztosított védettségre, és ezt hatékonyan össze kell kapcsolniuk az aktív befogadást célzó intézkedésekkel, az állandóbb jellegű intézkedések megtervezése során a Covid19-válság alatt szerzett tapasztalatokra is építve. Az aktív befogadást biztosító megfelelő minimumjövedelemről szóló tanácsi ajánlással összhangban robusztus szociális védőhálókról kell gondoskodniuk és azokat szükség esetén meg kell erősíteniük, mégpedig összekapcsolva a megfelelő jövedelemtámogatást (foglalkoztatást helyettesítő támogatások és egyéb kiegészítő pénzbeli ellátások révén), a természetbeni ellátásokat, valamint a támogató és az alapvető szolgáltatások igénybevételének lehetőségét. Az igénybevétel garantálása érdekében az ellátások egyszerűsítésére és észszerűsítésére is szükség van, megfelelő indexálásuk pedig kulcsfontosságú a jelenlegi magas inflációs ráták összefüggésében.
14. A munkavállalók és az önálló vállalkozók szociális védelemhez való hozzáféréséről szóló 2019. évi tanácsi ajánlással összhangban **valamennyi munkavállaló és önálló vállalkozó szociális védelmét** elő kell mozdítani. Az ajánlás végrehajtásáról készített jelentésből az derül ki, hogy az egyes tagállamok lényegesen eltérő ambíciószintet mutatnak a megfelelő és átlátható szociális védelmi rendszerek révén biztosított formális és tényleges védettség garantálását illetően. A tagállamok mintegy fele tervezett fontos reformokat annak érdekében, hogy a munkaerőpiacon jelen lévő személyek bizonyos kategóriái esetében javítsa a szociális védelmi rendszerekben való részvételt; ezek közül azonban még nem mindegyik végrehajtására került sor. Számos tagállam végrehajtási tervében még kevesebb figyelem irányul a tényleges védettség biztosítására, elsősorban a jogosultságokra vonatkozó szabályok kiigazítása, valamint az átláthatóság javítása révén. Ezért a meglévő különbségek megszüntetése érdekében a végrehajtást célzó további erőfeszítésekre van szükség.

15. A **gyermekszegénység** súlyosbodásának megakadályozása érdekében a szegénység nemzedékek közötti átörökítésének megállítását célzó intézkedésekre van szükség, többek között az európai gyermekgarancia létrehozásáról szóló tanácsi ajánlás végrehajtása révén. A kisgyermekkorai nevelés és gondozás rendelkezésre állása, minősége és megfizethetősége kiváltképp fontos a gyermekek készség- és kompetenciafejlesztésének, valamint a szülők munkaerőpiaci részvételének támogatásához.
16. Az energiaválság rávilágított arra, hogy biztosítani kell a hozzáférést az **alapvető szolgáltatásokhoz**, különösen az emelkedő árak negatív társadalmi hatásainak enyhítése érdekében. Az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférésről készített friss jelentésében a Bizottság megerősítette, hogy noha az EU lakosságának többsége hozzáfér az alapvető szolgáltatásokhoz (többek között az energiához, a vízhez, a víziközmű-szolgáltatásokhoz, a közlekedéshez és a digitális szolgáltatásokhoz), az ilyen szolgáltatások igénybevétele terén a szegénység vagy a társadalmi kirekesztődés kockázatának kitett és a leginkább marginalizálódott személyek szembesülnek a legnagyobb akadályokkal. A jelentés hangsúlyozza, hogy a megfizethetőség kérdése fontos akadályt jelenthet az egyenlő hozzáférés szempontjából – ez elsősorban az energiára igaz, ezt követik a digitális kommunikáció, a közlekedés, valamint a víz és a víziközmű-szolgáltatások. Az **energiaszegénység** kezelése tehát kulcsfontosságú ahhoz, hogy a klímasemlegességre való méltányos átállás biztosításáról szóló tanácsi ajánlással összhangban biztosítani lehessen a zöld átállás méltányosságát. A hozzáférést illetően a rendelkezésre állás és az elérhetőség is kihívásokat támaszt, esetenként összekapcsolódva más akadályokkal, például a készséghiánnyal vagy földrajzi tényezőkkel (a városi és vidéki térségek közötti különbségekkel, valamint a távoli és szigeti régiók helyzetével). Az uniós támogatás, többek között a RePowerEU terv segítheti a tagállami erőfeszítéseket mind a jelenlegi bizonytalan forgatókönyvek, mind pedig az alapvető szolgáltatásokhoz való hozzáférés terén mutatkozó strukturális kihívások kezelésében.

17. A 2023. évi tematikus szociális jelentés számba vette azokat a hatályos és rendkívüli intézkedéseket, amelyeket a tagállamok **az energia- és a megélhetési válság leküzdése** érdekében hoztak. Előretételező módon továbbra is előtérbe kell helyezni az energiaszegénység leküzdésére irányuló szakpolitikákat. A hosszú távú nemzeti stratégiáknak ötvözniük kell a szociális védelemre és a társadalmi befogadásra irányuló rendszerek, valamint a szociális szolgáltatások kiigazítását. Az állandó jellegű intézkedések, különösen például a bérek és a szociális ellátások indexálási mechanizmusai hozzájárulnak a magas infláció által a reáljövedelmekre és az életszínvonalra gyakorolt hatások enyhítéséhez. E tekintetben megjegyzendő, hogy ezek az intézkedések az eddigiekben nem okoztak további inflációs hullámokat. A kimondottan az energiaszegénység elleni küzdelmet célzó, az energia megfizethetőségének javítására irányuló támogatási intézkedések többnyire ideiglenesek (82%), és általában egyetemesek. Ezen ideiglenes intézkedések közül a legtöbb 2023 végére megszűnik, amiből az következik, hogy esetleg továbbra is előtérbe kell helyezni azokat a szakpolitikákat, amelyek az energiaszegénység elleni strukturálisabb küzdelemre irányulnak. Célzott megközelítésekre van szükség továbbá ahhoz, hogy a válság negatív hatásait hatékonyabban lehessen enyhíteni a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévők és a leginkább érintettek körében. Külön struktúrákat kell működtetni az energiaszegénység felmérésére, nyomon követésére és kezelésére, a szükséghelyzeti szakpolitikai intézkedések célzottabbá tétele érdekében is.
18. További erőfeszítéseket kell tenni a **megfizethető lakhatás** – többek között szociális lakások és/vagy megfizethető bérlakások – tervek, reformok és beruházások révén történő biztosítása érdekében. A tagállamoknak figyelmet kell fordítani a sajátos lakhatási igényekre is, például a kiszolgáltatott helyzetű vagy a fogyatékkal élő emberek lakhatására. Meg kell akadályozni a kilakoltatásokat, emellett pedig a **hajléktalanság** megszüntetésére irányuló, „elsőként lakhatás” szemléletű szakpolitikákat, valamint deszegregációs politikákat kell végrehajtani. Erőteljesebb nyomonkövetési keretekre van szükség, és a lakhatási szakpolitikákat (beleértve a bérleti díjak korlátozását és az adóztatást) össze kell hangolni más szociálpolitikákkal (például a jövedelemtámogatással és a lakhatási támogatásokkal) és szolgáltatásokkal (például a közlekedéssel). A tagállamok a hajléktalanság elleni küzdelem európai platformja keretében azon dolgoznak, hogy 2030-ra megszűnjön a hajléktalanság.

19. A magas infláció és az emelkedő energiaköltségek kezelését célzó intézkedések összefüggésében a **nyugdíjasok** sérülékenyebbek lehetnek, mivel ők a helyzetre kisebb ráhatással bírnak és kevesebb lehetőségük van a változó körülmények fényében kiigazítani jövedelmüket. A tagállamoknak a kiszolgáltatott helyzetű csoportokra, például az alacsony jövedelmű nyugdíjasokra irányuló intézkedések elfogadásával fenn kell tartaniuk a nyugdíjasok életszínvonalát. A nyugdíjak indexálása mellett – a nemzeti sajátosságokkal összhangban és a nyugdíjrendszer kialakításának függvényében – fontolóra vehetők más célzott intézkedések is, például a rászorultsági alapú kifizetések. A tagállamoknak strukturális reformok keretében folytatniuk kell az időskori szociális védelem hatékonyságának, a nyugdíjak megfelelőségének és a nyugdíjrendszerek fenntarthatóságának biztosítására irányuló erőfeszítéseket annak érdekében, hogy meg tudjanak küzdeni a népesség előregedése, a munkaképes korú európaiak csökkenő száma és az átalakuló munkaerőpiacok jelentette kihívásokkal. A munkaerőpiaci részvétel általános növelésének vagy konkrétan az idősebb munkavállalók foglalkoztatásának ösztönzése segíthet javítani a nyugdíjak szintjét és a nyugdíjrendszer költségvetési fenntarthatóságát.

20. A nemzeti gondozórendszerek rendszerszintű hiányosságait kezelni kell annak biztosítása érdekében, hogy **magas színvonalú, megfizethető tartós ápolást-gondozást** lehessen biztosítani, figyelembe véve, hogy határozottan növekszik az egészségügyi és a tartós ápolási-gondozási szolgáltatások iránti kereslet, valamint hogy kevesebb munkaképes korú személy fizet hozzájárulást a szociális védelmi rendszerekbe. A megfizethető magas színvonalú tartós ápoláshoz-gondozáshoz való hozzáférésről szóló 2022. évi tanácsi ajánlásban szereplő végrehajtási intézkedések segíthetnek e kihívások kezelésében. A tartós ápolás-gondozás rendelkezésre állása a nők munkaerőpiaci részvétele, valamint az ápolásra-gondozásra szorulóknak alapvető emberi jogainak biztosítása szempontjából is kulcsfontosságú. A magas színvonalú, személyközpontú és a választás szabadságát tiszteletben tartó szolgáltatások kínálatának bővítése mellett érdemes beruházni az egészséges időskorba, a prevencióba és a rehabilitációba, ami hozzájárulhat a tartós ápolás-gondozás iránti kereslet csökkentéséhez. Az egészségügyi és a tartós ápolási-gondozási szolgáltatások megfelelőbb integrációjával jobb választ lehet adni a gondozási igényekre, és biztosítani lehet a véges pénzügyi és emberi erőforrások legmegfelelőbb felhasználását. Nagyobb hangsúlyt kell fektetni a minőségi előírásokra és a minőségbiztosításra. A munkafeltételek javítását, valamint a személyzet megtartását és vonzását célzó intézkedéseket kell végrehajtani. A digitalizáció és más innovatív megoldások segíthetnek a munkafeltételek javításában, továbbá hosszabb ideig lehetővé tehetik az önálló otthoni életet.

21. A Covid19-világjárvány elmúltával a tagállamoknak folytatniuk kell az európai **egészségügyi rendszerek** előtt álló kihívások kezelését, és reziliensebbé és felkészültebbé kell tenniük ezen rendszereket esetleges jövőbeli válságok esetére. A reformoknak a következőkre kell irányulniuk: az egészségügyi létesítmények korszerűsítése, a népegészségügyi kapacitások javítása, a munkaerőhiány kezelése, a megelőző egészségügyi ellátás javítása és innovációk bevezetése. A Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz jelentős támogatást nyújt a nemzeti reformtörekvésekhez. Biztosítani kell, hogy a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévők számára hatékony védőhálók álljanak rendelkezésre az egészségügyi ellátáshoz való hozzáférést illetően. Az ellátás hatékonyságának javítása érdekében döntő fontosságúak lesznek az integrált ellátás – többek között a szociális szolgáltatásokkal való koordináció – javítását célzó további erőfeszítések. A távorvoslásnak és más digitális megoldásoknak a digitális szakadék figyelembevételével történő bevezetése várhatóan tovább fogja javítani az ellátáshoz való hozzáférést, és jobb egészségügyi eredményekhez fog vezetni a népesség körében. Az egészségfejlesztés és a betegségmegelőzés megerősítése kulcsfontosságú lesz az egészségügyi eredmények javításához. A Covid19-világjárvány különösen rossz hatással volt a mentális egészségre, mivel jelentős társadalmi hatásokkal járt és negatívan befolyásolta az emberek, főleg a fiatalok általános jóllétét és életminőségét. A mentális egészség átfogó megközelítéséről szóló közelmúltbeli bizottsági kezdeményezéssel összhangban erőfeszítéseket kell tenni a mentális egészségre vonatkozó integrált, ágazatközi megközelítés kidolgozása érdekében, többek között a mentálhigiénés szolgáltatásoknak az alapellátásba való beépítésével és a közösségi gondozás felé történő elmozdulással.
22. Az **európai szemeszter** továbbra is hatékony koordinációs eszközként szolgál a fenntartható és inkluzív gazdasági növekedés, a versenyképesség, a foglalkoztatás, valamint a megfelelő szociális védelem és társadalmi befogadás előmozdításához. Mivel a tagállamok által hozott számos reformintézkedés a nemzeti helyreállítási és rezilienciaépítési tervek részét képezi, alapvető fontosságú, hogy az EPSCO Tanácsot és annak tanácsadó szerveit ezután is szorosan bevonják e tervek végrehajtásának folyamatban lévő nyomon követésébe.

23. A szociális Európa megerősítése, valamint a szociális jogok európai pillére uniós és tagállami szintű végrehajtásának támogatása érdekében – a vonatkozó hatáskörök kellő figyelembevétele mellett – konstruktív **párbeszédet** kell fenntartani az uniós intézmények, a tagállamok, a szociális partnerek és a civil társadalmi szervezetek között.
24. Az EPSCO Tanács 2023. júniusi ülésére a Foglalkoztatási Bizottsággal (EMCO) közösen kiadott, a 2023. évi európai szemeszterről szóló horizontális véleményben az EMCO és az SPC szorosabb koordinációt szorgalmazott a gazdasági, a költségvetési, a foglalkoztatási és a szociális szakpolitikák között. Ebben az összefüggésben a bizottságok elismerik, hogy nyomonkövetési eszközeiket korszerűsíteni kell, ugyanakkor el kell kerülni a megnövekedett adminisztratív teher kockázatát. Az SPC jelenleg felülvizsgálja a szociális kérdések nyomon követésére szolgáló kereteket, többek között az éves jelentésében használt analitikai eszközöket – némelyiküket adott esetben az EMCO-val közösen – annak érdekében, hogy egyszerűsítse és konszolidálja a meglévő eszközöket.
25. Felkérjük az Európai Bizottságot, hogy a 2024. évi éves fenntartható növekedési jelentés előkészítése során vegye figyelembe a fenti szakpolitikai iránymutatást.